

§ 80

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponnosta koskien riittävien resurssien varaamista huumevieroitukseen

HEL 2018-012629 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponnosta koskien riittävien resurssien varaamisesta huumevieroitukseen:

”Auroran vieroitushoito-osastolla on 14+1 asiakaspaikkaa, ja siellä hoidetaan helsinkiläisten osastohoitoa vaativat huume- ja lääkevieroitukset sekä korvaushoidon aloitukset, lopetukset ja lääkkeen vaihdot. Hoito on vapaaehtoisuuteen perustuvaa suljettua osastohoitoa, joka pohjaa asiakkaan kanssa tehtyyn hoitosuunnitelmaan ja -sopimukseen.

Hoidon tarpeen arviointi tapahtuu alueellisten psykiatria- ja päihdekeskusten päihdepoliklinikoilla ja nuorisoasemalla. Hoitoon voidaan lähettää myös esim. päivystyksestä, terveysneuvonnasta tai Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUSin) riippuvuuspsykiatrian poliklinikalta. Osastohoitoon pääsee viimeistään kolmen viikon kuluessa lähteen saapumisesta ja kiireellisissä tilanteissa 1–7 vuorokauden sisällä. Oman toiminnan lisäksi vieroitusta toteutetaan ostopalveluna Järvenpään päihdesairaalassa. Myös Auroran sairaalan psykiatrisen osastohoidon yhteydessä toteutetaan huume- ja lääkevieroituksia. Huumevieroitus voidaan toteuttaa myös avohoitona, jos asiakkaalla on riittävä tukiverkosto ja turvallinen päihteettömyyttä tukeva asuinympäristö.

Kaikilla kaupungin päihdepoliklinikoilla on matalan kynnyksen vastaanotto ilman ajanvarausta (VIA) ja ilman lähetettä arkisin klo 9.00–10.30 välillä. Lännen päihdepoliklinikan VIA-vastaanotto palvelee klo 9–14 arkipäivisin. Näille vastaanotoille hakeutuvat asiakkaat, jotka tarvitsevat hoidon tarpeen arviointia saman päivän aikana. Tyypillisesti he ovat asiakkaita, jotka tarvitsevat vieroitushoidon tarpeen arviointia.

VIA-vastaanotolla sosiaali- ja terveydenhuollon työpari arvioi asiakkaan tilanteen ja hoitosuunnitelma tehdään asiakkaan ja mahdollisten muiden osallistujien kesken. Asiakas voi tarpeen mukaan käydä vastaanotolla useita kertoja peräkkäin arvion, tuen ja hoidon onnistumisen varmistamiseksi. Vieroitushoitoon tai muuhun kriisityyppiseen hoitoon voidaan ohjata tarvittaessa jo ensimmäiseltä käynniltä.

Huumevieroituksen potilaskoordinaatiota ja jononhoitoa on kehitetty usealla tavalla viime vuosien aikana. Kun noin 20 % vieroitushoitoa hakevista peruu hoitoon tulonsa, tarjotaan paikkaa välittömästi seuraavalle tulijalle. Järvenpään päihdesairaala käytetään joustavasti kysyntäpiikkien tasaamiseen. Omahoitajamallia ja laitospäihdehoitoa edeltävää ja laitospäihdehoitojakson jälkeistä jatkohoitoa ja tukea kehitetään jatkuvasti yhdessä avohoidon kanssa. Laakson alkoholivieroitusosaston toimintaa on alettu kehittää siten, että sen ajoittain vapaana olevaa kapasiteettia käytetään myös huume- ja lääkevieroitusten tekemiseen.

Vuonna 2018 Helsingin poliklinisessa päihdehoidossa hoidettiin 6 000, korvaushoidon arviointipoliklinikalla 170, oman toiminnan korvaushoidossa 600, korvaushoidon ostopalveluissa 360 ja Auroran huumevieroitushoito-osastolla 400 eri asiakasta. HUS päihdepsykiatrian poliklinikalla hoidettiin 200, HUSin opioidiriippuvuuspoliklinikalla 140 ja päihdepsykiatrian osastolla 70 eri helsinkiläistä potilasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kaupungin huumevieroitukseen varatut resurssit ovat tällä hetkellä riittävät. Meneillään olevilla kehittämistoimenpiteillä toimintaa voidaan edelleen tehostaa. Tavoitteena on varmistaa riittävän nopea hoitoon pääsy sekä huolehtia hoitojen kokonaisvaltaisuudesta ja hoitopolkujen katkeamattomuudesta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Huumeriippuvuus aiheuttaa merkittäviä uhkia käyttäjän fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle sekä hyvinvoinnille. Psykososiaalista hoitoa tai kuntoutusta tulee tarjota kaikille huumeriippuvuudesta kärsiville. Huumeongelman hoitaminen tulee yhteiskunnalle halvemmaksi kuin hoidotta jättäminen. Kiireettömän hoidon pääsyn kriteerit koskevat huumevieroitusta, opioidikorvaushoitoa ja päihdekuntoutusta."

Käsittely

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti lausuntoehdotuksen viimeisen kappaaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavaan muotoon: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kaupungin huumevieroitukseen varatut resurssit ovat tällä hetkellä riittävät. Meneillään olevilla kehittämistoimenpiteillä toimintaa voidaan edelleen tehostaa. Tavoitteena on varmistaa riittävän nopea hoitoon pääsy sekä huolehtia hoitojen kokonaisvaltaisuudesta ja hoitopolkujen katkeamattomuudesta."

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

23.04.2019

Asia/6

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mari Aalto, päihdepalvelujen päällikkö, puhelin: 310 44650
mari.aalto(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ebeling Mika, toivomusponsi, Kvsto 28.11.2018, asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponnosta koskien riittävien resurssien varaamisesta huumevieroitukseen:

”Auroran vieroitushoito-osastolla on 14+1 asiakaspaikkaa, ja siellä hoidetaan helsinkiläisten osastohoitoa vaativat huume- ja lääkevieroitukset sekä korvaushoidon aloitukset, lopetukset ja lääkkeen vaihdot. Hoito on vapaaehtoisuuteen perustuvaa suljettua osastohoitoa, joka pohjaa asiakkaan kanssa tehtyyn hoitosuunnitelmaan ja -sopimukseen.

Hoidon tarpeen arviointi tapahtuu alueellisten psykiatria- ja päihdekeskusten päihdepoliklinikoilla ja nuorisoasemalla. Hoitoon voidaan lähettää myös esim. päivystyksestä, terveysneuvonnasta tai Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUSin) riippuvuuspsykiatrian poliklinikalta. Osastohoitoon pääsee viimeistään kolmen viikon kuluessa lähteen saapumisesta ja kiireellisissä tilanteissa 1–7 vuorokauden sisällä. Oman toiminnan lisäksi vieroitusta toteutetaan ostopalveluna Järvenpään päihdesairaalassa. Myös Auroran sairaalan psykiatrisen osastohoidon yhteydessä toteutetaan huume- ja lääkevieroituksia. Huumevieroitus voidaan toteuttaa myös avohoitona, jos asiakkaalla on riittävä tukiverkosto ja turvallinen päihteettömyyttä tukeva asuinympäristö.

Kaikilla kaupungin päihdepoliklinikoilla on matalan kynnyksen vastaanotto ilman ajanvarausta (VIA) ja ilman lähetettä arkinen klo 9.00–10.30 välillä. Lännen päihdepoliklinikan VIA-vastaanotto palvelee klo 9–14 arkipäivisin. Näille vastaanotoille hakeutuvat asiakkaat, jotka tarvitsevat hoidon tarpeen arviointia saman päivän aikana. Tyypillisesti he ovat asiakkaita, jotka tarvitsevat vieroitushoidon tarpeen arviointia.

VIA-vastaanotolla sosiaali- ja terveydenhuollon työpari arvioi asiakkaan tilanteen ja hoitosuunnitelma tehdään asiakkaan ja mahdollisten mui-

23.04.2019

Asia/6

den osallistujien kesken. Asiakas voi tarpeen mukaan käydä vastaanotolla useita kertoja peräkkäin arvion, tuen ja hoidon onnistumisen varmistamiseksi. Vieroitushoitoon tai muuhun kriisityyppiseen hoitoon voidaan ohjata tarvittaessa jo ensimmäiseltä käynniltä.

Huumevieroituksen potilaskoordinaatiota ja jononhoitoa on kehitetty usealla tavalla viime vuosien aikana. Kun noin 20 % vieroitushoitoa hakevista peruu hoitoon tulonsa, tarjotaan paikkaa välittömästi seuraavalle tulijalle. Järvenpään päihdesairaalaä käytetään joustavasti kysyntäpiikkien tasaamiseen. Omahoitajamallia ja laitosvieroitushoitoa edeltävää ja laitosvieroitusjakson jälkeistä jatkohoitoa ja tukea kehitetään jatkuvasti yhdessä avohoidon kanssa. Laakson alkoholivieroitusosaston toimintaa on alettu kehittää siten, että sen ajoittain vapaana olevaa kapasiteettia käytetään myös huume- ja lääkevieroitusten tekemiseen.

Vuonna 2018 Helsingin polikliinisessä päihdehoidossa hoidettiin 6 000, korvaushoidon arviointipoliklinikalla 170, oman toiminnan korvaushoidossa 600, korvaushoidon ostopalveluissa 360 ja Auroran huumevieroitushoito-osastolla 400 eri asiakasta. HUS päihdepsykiatrian poliklinikalla hoidettiin 200, HUSin opioidiriippuvuuspoliklinikalla 140 ja päihdepsykiatrian osastolla 70 eri helsinkiläistä potilasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kaupungin huumevieroitukseen varatut resurssit ovat riittävät. Meneillään olevilla kehittämistoimenpiteillä toimintaa voidaan edelleen tehostaa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Huumeriippuvuus aiheuttaa merkittäviä uhkia käyttäjän fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle sekä hyvinvoinnille. Psykososiaalista hoitoa tai kuntoutusta tulee tarjota kaikille huumeriippuvuudesta kärsiville. Huumeongelman hoitaminen tulee yhteiskunnalle halvemmaksi kuin hoidotta jättäminen. Kiireettömän hoidon pääsryn kriteerit koskevat huumevieroitusta, opioidikorvaushoitoa ja päihdekuntoutusta.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponnesta 7.5.2019 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mari Aalto, päihdepalvelujen päällikkö, puhelin: 310 44650
mari.aalto(a)hel.fi

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655

23.04.2019

Asia/6

---

mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ebeling Mika, toivomusponsi, Kvsto 28.11.2018, asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano